

SKRIFTLIG FRÅGA TILL STATSRAÐ

Från Riksdagsförvaltningen
2025-11-28
Besvaras senast
2025-12-10 kl. 12.00

Till minister för civilt försvar Carl-Oskar Bohlin (M)

2025/26:266 Statens ansvar för viktiga investeringar för totalförsvaret

Halmstads kommun har under en längre tid försökt få till stånd en fungerande dialog med Försvarsmakten om de investeringar som krävs i Halmstads hamn – investeringar som är strategiskt viktiga för Sveriges totalförsvar. Trots upprepade försök till kontakt, både politiskt och tjänstemannamässigt, har kommunen inte fått gehör.

I april 2025 skickade Halmstads kommun ett brev till Försvarsmakten med önskan om dialog kring de ekonomiska gränsdragningarna mellan stat och kommun. Något svar kom först sex månader senare, och svaret innehöll inga konkreta besked mer än att frågan ”är under beredning”. Detta lämnar kommunen i ett osäkert läge inför mycket stora planerade investeringar som Försvarsmakten uttryckt intresse för att använda.

De planerade investeringarna omfattar bland annat förstärkta kajer, nya hamnstamspår och en kombiterminal men också ytterligare järnvägsspår, vägar, broar med ökad bärighet samt nya tunnlar – infrastruktursatsningar som i huvudsak tillkommer för att möta totalförsvarets och Försvarsmaktens behov, snarare än kommunens egna.

När staten och Försvarsmakten har ett tydligt intresse av att nyttja infrastrukturen är det inte rimligt att en enskild kommun, vars hamn pekas ut som viktig för rikets säkerhet, ensidigt ska bära kostnader som kan uppgå till omkring 1,4 miljarder kronor årligen. Om kommunerna även fortsättningsvis förväntas finansiera denna typ av investeringar själva, utan statlig medverkan eller nyttjanderättsavtal, finns en påtaglig risk att investeringarna helt enkelt inte genomförs. Det skulle i sin tur kunna försena eller försvaga uppbyggnaden av totalförsvarets infrastruktur i ett läge då Sverige behöver stärka sin beredskap.

För att totalförsvaret ska fungera krävs både samverkan och rättvis ansvarsfördelning. En fungerande dialog mellan staten och kommunerna är avgörande för att säkra nödvändiga investeringar i rätt tid – inte minst när dessa huvudsakligen gagnar rikets säkerhet.

Med anledning av detta vill jag fråga minister för civilt försvar Carl-Oskar Bohlin:

Hur avser ministern att inom sitt ansvarsområde säkerställa att staten, genom regeringen eller Försvarsmakten, för en strukturerad dialog med kommuner som står inför stora investeringar i hamnar och annan infrastruktur av betydelse för totalförsvaret – särskilt i de delar där staten har ett huvudsakligt intresse – samt att staten tar sin del av det ekonomiska ansvaret, så att dessa investeringar faktiskt blir av?

.....

Arber Gashi (S)

Överlämnas enligt uppdrag

Gergö Kisch